APA ponúka mnoho „novovznikajúcich metód“ pre následný výskum a klinické hodnotenie. Predkladaná sebaposudzovacia metóda bola vyvinutá na administráciu pri úvodnom rozhovore s pacientom a na sledovanie pokroku v terapii. Mala by byť použitá pri výskume a hodnotení ako potenciálne užitočný nástroj na zlepšenie klinického rozhodovania, ale nie ako jediný podklad pre stanovenie klinickej diagnózy. Súčasťou metódy sú inštrukcie, informácie o skórovaní a manuál na interpretáciu výsledkov; ďalšie informácie o teoretickom zázemí metódy možno nájsť v DSM-5. APA žiada klinických pracovníkov a výskumníkov o poskytovanie ďalších poznatkov o užitočnosti metódy v popisovaní stavu pacienta a zdokonaľovaní starostlivosti o pacienta na http://www.dsm5.org/Pages/Feedback-Form.aspx.

Metóda: Osobnostný dotazník pre DSM-5 (PID-5) – forma pre dospelých
Poskytovanie práv: Táto metóda môže byť kopírovaná bez povolenia výskumníkov a klinických pracovníkov k použitiu na svojich pacientoch.
Vlastník práv: American Psychiatric Association
Pre udelenie povolenia k inému ako vyššie stanovenému účelu kontaktujte:
http://www.appi.org/CustomerService/Pages/Permissions.aspx

Z anglického originálu preložili: Andrea Takáčová, Eva Lörincová

Osobnostný dotazník PID-5 (dospelý)

Meno: Vek: Pohlavie:□ M □ Ž Dátum vyšetrenia:

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste opísali sami seba. Neexistujú “správne“ alebo “nesprávne“ odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
1	V skutočnosti vo veciach nenachádzam toľko potešenia ako ostatní.	0	1	2	3
2	Je množstvo ľudí, ktorí sa ma pokúšajú dostať.	0	1	2	3
3	Iní by ma popísali ako ľahkovážneho/u.	0	1	2	3
4	Cítim, že sa správam úplne impulzívne.	0	1	2	3
5	Často mávam zvláštne myšlienky, ktoré je náročné komukoľvek vysvetliť.	0	1	2	3
6	Pri rozhovore stratím prehľad, lebo moju pozornosť zaujmú iné veci.	0	1	2	3
7	Riskantným situáciám sa radšej vyhýbam.	0	1	2	3
8	Pokiaľ ide o emócie, ostatní mi hovoria, že som suchár.	0	1	2	3
9	Svoje správanie prispôsobujem požiadavkám druhých.	0	1	2	3
10	Radšej si od ľudí udržiavam odstup.	0	1	2	3
11	Často sa dostávam do fyzických stretov.	0	1	2	3
12	Desí ma myšlienka nebyť nikým milovaný/á.	0	1	2	3
13	Byť hrubý/á a nepriateľský/a je súčasťou môjho Ja.	0	1	2	3
14	Správam sa tak, aby som si bol/a istý/á, že si ma druhí všimnú.	0	1	2	3
15	Obvykle sa správam tak, aby som vyhovel/a predstavám iných ľudí.	0	1	2	3
16	Často robím veci impulzívne, bez ohľadu na dôsledky.	0	1	2	3
17	Aj napriek tomu, že som si toho vedomý/á, nemôžem sa ubrániť zbrklému konaniu.	0	1	2	3
18	Moje emócie sa niekedy menia aj bez nejakého konkrétneho dôvodu.	0	1	2	3
19	Nezaujíma ma, že druhým spôsobujem utrpenie.	0	1	2	3
20	Nikomu sa nezdôverujem, nechávam si veci pre seba.	0	1	2	3
21	Často hovorím veci, ktoré ostatní považujú za zvláštne.	0	1	2	3
22	Vždy robím veci spontánne.	0	1	2	3
23	Zdá sa mi, ako keby ma nič nedokázalo zaujať.	0	1	2	3
24	Mnohí ľudia považujú moje správanie za podivné.	0	1	2	3
25	Ľudia mi hovoria, že o veciach premýšľam zvláštnym spôsobom.	0	1	2	3
26	Takmer nikdy nemám potešenie zo života.	0	1	2	3
27	Často mám pocit, že nezáleží na ničom z toho, čo robím.	0	1	2	3
28	Často na ľudí vybuchnem aj kvôli maličkostiam.	0	1	2	3
29	Nedokážem sa na nič sústrediť.	0	1	2	3
30	Som plný/á energie.	0	1	2	3
31	Ľudia ma vnímajú ako nezodpovedného/ú.	0	1	2	3
32	Viem byť „nepríjemný/á“, keď potrebujem.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste popísali sami seba. Neexistujú "správne" alebo "nesprávne" odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
33	Moje myšlienky sa často uberajú neobvyklým smerom.	0	1	2	3
34	Iní mi hovoria, že príliš dbám na to, aby všetko bolo tak, ako má byť.	0	1	2	3
35	Riskantným športom a činnostiam sa radšej vyhýbam.	0	1	2	3
36	Niekedy je pre mňa ťažké rozlíšiť medzi tým, čo je skutočné a čo sa mi len sníva.	0	1	2	3
37	Niekedy mám taký zvláštny pocit, ako keby boli časti môjho tela mŕtve, alebo ako keby neboli moje.	0	1	2	3
38	Ľahko sa rozčúlim.	0	1	2	3
39	Nemám žiadne zábrany robiť nebezpečné veci.	0	1	2	3
40	Ak mám byť úprimný/á, som jednoducho dôležitejší/ia ako iní ľudia.	0	1	2	3
41	O veciach, ktoré sa stali, si vymýšľam príbehy, ktoré nie sú pravdivé.	0	1	2	3
42	Ľudia mi často hovoria, že som robil/a veci, na ktoré si nepamätám.	0	1	2	3
43	Snažím sa robiť veci tak, aby ma druhí obdivovali.	0	1	2	3
44	Niekedy sa mi zdá, ako keby známe predmety mali zvláštny tvar.	0	1	2	3
45	Vo všeobecnosti sa ma veci dotknú iba na chvíľku.	0	1	2	3
46	Ťažko prestávam s činnosťou, aj keď viem, že je na to čas.	0	1	2	3
47	Je pre mňa ťažké naplánovať si veci dopredu.	0	1	2	3
48	Často robím veci, ktoré ostatní považujú za riskantné alebo nebezpečné.	0	1	2	3
49	Ľudia mi hovoria, že sa príliš zameriavam na detaily.	0	1	2	3
50	Veľmi sa obávam byť sám/a.	0	1	2	3
51	Kvôli svojej pedantnosti mi unikli iné, dôležité veci.	0	1	2	3
52	Moje myšlienky často nedávajú druhým zmysel.	0	1	2	3
53	Často si o sebe vymýšľam, aby som získal/a to, čo chcem.	0	1	2	3
54	V skutočnosti ma veľmi neznepokojuje, keď vidím druhých trápiť sa.	0	1	2	3
55	Ľudia sa na mňa často pozerajú, ako keby som povedal/a niečo zvláštne, podivné.	0	1	2	3
56	Ľudia si neuvedomujú, že im lichotím iba preto, aby som niečo získal/a.	0	1	2	3
57	Radšej zlý vzťah, ako žiadny.	0	1	2	3
58	Obvykle myslím skôr, ako konám.	0	1	2	3
59	Pri prebúdzaní alebo zaspávaní mávam pred očami veľmi živé predstavy.	0	1	2	3
60	Zvyknem k veciam pristupovať rovnakým spôsobom, aj keď ten nakoniec nefunguje.	0	1	2	3
61	Som so sebou veľmi nespokojný/á.	0	1	2	3
62	Prežívam veci oveľa intenzívnejšie ako takmer všetci ostatní.	0	1	2	3
63	Robím to, čo mi iní hovoria, aby som urobil/a.	0	1	2	3
64	Neznesiem ostať sám/a, dokonca ani len na niekoľko hodín.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste popísali sami seba. Neexistujú "správne" alebo "nesprávne" odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
65	Mám mimoriadne danosti, ktoré má iba málokto.	0	1	2	3
66	Svoju budúcnosť vidím skutočne beznádejne.	0	1	2	3
67	Rád/a riskujem.	0	1	2	3
68	Často sa nechám rozptýliť natoľko, že nedokážem dokončiť začatú činnosť.	0	1	2	3
69	Keď sa rozhodnem niečo urobiť, nezastaví ma ani to, že to môže byť riskantné.	0	1	2	3
70	Ostatným môžem pripadať zvláštny/a alebo nezvyčajný/á.	0	1	2	3
71	Mávam zvláštne alebo nepredvídateľné myšlienky.	0	1	2	3
72	Pocity druhých ma nezaujímajú.	0	1	2	3
73	Je nutné ísť aj „cez mŕtvoly", aby som v živote dosiahol/a to, čo chcem.	0	1	2	3
74	Vyžívam sa v tom, keď som stredobodom pozornosti.	0	1	2	3
75	Som schopný/á vynaložiť veľké úsilie, len aby som sa vyhol/a skupinovej činnosti.	0	1	2	3
76	Dokážem byť záludný/á, pokiaľ mi to pomôže získať to, čo chcem.	0	1	2	3
77	Niekedy, keď sa pozriem na niečo známe, zdá sa mi, ako keby som to videl/a prvý krát.	0	1	2	3
78	Je pre mňa obtiažne prejsť z jednej činnosti na druhú.	0	1	2	3
79	Často sa obávam, že by sa mohlo prihodiť niečo hrozné.	0	1	2	3
80	Často mám problém zmeniť spôsob ako niečo robím, aj napriek tomu, že sa mi neosvedčil.	0	1	2	3
81	Pre svet by bolo lepšie, keby som bol/a mŕtvy/a.	0	1	2	3
82	Od ľudí si udržiavam odstup.	0	1	2	3
83	Často nedokážem kontrolovať svoje myšlienky.	0	1	2	3
84	Nepodlieham emóciám.	0	1	2	3
85	Rozčuľuje ma keď mi niekto hovorí, čo mám robiť, dokonca aj keď sú to moji nadriadení.	0	1	2	3
86	Som veľmi zahanbený, keď sklamem druhých hoci len v maličkostiach.	0	1	2	3
87	Vyhýbam sa čomukoľvek, čo by mohlo byť hoci len trochu nebezpečné.	0	1	2	3
88	Nedarí sa mi nasledovať stanovené ciele, dokonca ani krátkodobé.	0	1	2	3
89	Romantiku v živote nevyhľadávam.	0	1	2	3
90	Nikdy by som druhému neublížil/a.	0	1	2	3
91	Svoje emócie nedávam príliš najavo.	0	1	2	3
92	Som veľmi výbušný/á.	0	1	2	3
93	Často sa obávam, že sa stane niečo zlé v dôsledku chýb, ktorých som sa dopustil/a v minulosti.	0	1	2	3
94	Mám určité neobyčajné schopnosti. (Napr. že viem, čo si niekto druhý myslí.)	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste popísali sami seba. Neexistujú "správne" alebo "nesprávne" odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
95	Keď premýšľam o budúcnosti, veľmi znervózniem.	0	1	2	3
96	Len málokedy si z niečoho robím starosti.	0	1	2	3
97	Užívam si byť zamilovaný/á.	0	1	2	3
98	Staviam na istotu, než aby som zbytočne riskoval/a.	0	1	2	3
99	Niekedy som počul/a veci, ktoré iní nepočuli.	0	1	2	3
100	Upnem sa na niektoré veci alebo myšlienky a neviem to prerušiť.	0	1	2	3
101	Ľudia mi hovoria, že je (pre nich) ťažké vedieť, čo cítim.	0	1	2	3
102	Som veľmi emotívny človek.	0	1	2	3
103	Druhí by ma využívali, keby mohli.	0	1	2	3
104	Často mám pocit, že som zlyhal/a.	0	1	2	3
105	Ak výsledok mojej činnosti nie je 100 % dokonalý, nie som spokojný/á.	0	1	2	3
106	Často mávam neobvyklé zážitky, napr. vnímam prítomnosť niekoho, kto tu v skutočnosti nie je.	0	1	2	3
107	Dokážem šikovne donútiť ľudí, aby robili to, čo chcem ja.	0	1	2	3
108	Ak začne byť vzťah príliš blízky, radšej ho ukončím.	0	1	2	3
109	Stále sa niečoho obávam.	0	1	2	3
110	Mám strach takmer zo všetkého.	0	1	2	3
111	Rád/a "vytŕčam z davu".	0	1	2	3
112	Z času na čas si rád/a zariskujem.	0	1	2	3
113	Moje správanie je často smelé a púta pozornosť iných ľudí.	0	1	2	3
114	Som lepší/ia než takmer všetci ostatní.	0	1	2	3
115	Ľudia sa sťažujú na moju potrebu mať všetko naplánované.	0	1	2	3
116	Vždy sa s istotou pomstím ľuďom, ktorí mi ukrivdili.	0	1	2	3
117	Som ostražitý/á, aby mi niekto neublížil, alebo ma nepodviedol.	0	1	2	3
118	Ťažko sa mi sústredí na to, čo je potrebné urobiť.	0	1	2	3
119	Často hovorím o samovraždе.	0	1	2	3
120	Nejako zvlášť nemám záujem o sexuálne vzťahy.	0	1	2	3
121	Často sa mi stáva, že sa pri nejakej činnosti zaseknem.	0	1	2	3
122	Rýchlo citovo vzplaniem, často aj kvôli maličkostiam.	0	1	2	3
123	Vo všetkom čo robím, trvám na absolútnej precíznosti, aj keď to ostatných privádza k šialenstvu.	0	1	2	3
124	Bežné denné činnosti ma takmer nikdy netešia.	0	1	2	3
125	Lichotenie druhým mi pomáha dostať to, čo chcem.	0	1	2	3
126	Niekedy je potrebné veci prehňať a zveličovať, aby sa človek niekam posunul.	0	1	2	3
127	Osamelosti v živote sa bojím viac, než čohokoľvek iného.	0	1	2	3
128	Používam ten istý spôsob robenia vecí, aj keď je jasné, že to nebude fungovať.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste popísali sami seba. Neexistujú "správne" alebo "nesprávne" odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
129	Ostatní mi často hovoria, že sa správam k veciam nedbanlivo.	0	1	2	3
130	Som veľmi úzkostný človek.	0	1	2	3
131	Ľuďom sa v zásade dá dôverovať.	0	1	2	3
132	Ľahko sa nechám rozptýliť.	0	1	2	3
133	Mám pocit, že mi druhí často krivdia.	0	1	2	3
134	Nevadí mi podvádzať, pokiaľ tým môžem niečo získať.	0	1	2	3
135	Veci niekoľkokrát skontrolujem, aby som sa uistil/a, že sú perfektné.	0	1	2	3
136	Nerád/a trávim čas s druhými.	0	1	2	3
137	Cítim povinnosť dokončiť čo som začal/a, aj keď to nemá veľký zmysel.	0	1	2	3
138	Nikdy neviem, kedy a kam sa zvrtnú moje emócie.	0	1	2	3
139	Stalo sa mi, že som videl/a veci, ktoré v skutočnosti neboli reálne.	0	1	2	3
140	Je pre mňa dôležité robiť veci určitým konkrétnym spôsobom.	0	1	2	3
141	Vždy očakávam najhoršie.	0	1	2	3
142	Snažím sa hovoriť pravdu, aj keď je to ťažké.	0	1	2	3
143	Verím, že niektorí ľudia dokážu hýbať vecami pomocou svojich myšlienok.	0	1	2	3
144	Je pre mňa náročné udržať dlhší čas pozornosť.	0	1	2	3
145	Vyhýbam sa ľúbostným vzťahom.	0	1	2	3
146	Nemám záujem vytvárať priateľstvá.	0	1	2	3
147	Pri jednaní s ľuďmi hovorím čo najmenej.	0	1	2	3
148	Ako človek som zbytočný.	0	1	2	3
149	Som schopný/á urobiť takmer čokoľvek, aby ma druhý neopustil.	0	1	2	3
150	Niekedy dokážem ovplyvniť druhých iba svojimi myšlienkami.	0	1	2	3
151	Život mi pripadá dosť bezútešný.	0	1	2	3
152	Premýšľam o veciach zvláštnym spôsobom, ktorý väčšine ľudí nedáva zmysel.	0	1	2	3
153	Nezaujíma ma, či moje konanie druhým ubližuje.	0	1	2	3
154	Niekedy sa cítim ovládaný/á myšlienkami, ktoré patria niekomu inému.	0	1	2	3
155	Žijem svoj život naplno.	0	1	2	3
156	Sľubujem aj to, čo nemám v úmysle splniť.	0	1	2	3
157	Zdá sa, že neexistuje nič, čo by mi pomohlo cítiť sa dobre.	0	1	2	3
158	Kadečo ma ľahko rozruší.	0	1	2	3
159	Robím si čo chcem, bez ohľadu na to, ako nebezpečné by to mohlo byť.	0	1	2	3
160	Často zabúdam zaplatiť účty.	0	1	2	3
161	Nerád sa s ľuďmi príliš zbližujem.	0	1	2	3
162	Viem získať dôveru ľudí a následne ju využiť.	0	1	2	3
163	Všetko sa mi zdá zbytočné.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste popísali sami seba. Neexistujú "správne" alebo "nesprávne" odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
164	Nikdy neriskujem.	0	1	2	3
165	Každá maličkosť ma rozruší.	0	1	2	3
166	Nerobím si príliš starosti, ak zraním niečie city.	0	1	2	3
167	Nikdy druhým neukazujem svoje city.	0	1	2	3
168	Často sa cítim jednoducho mizerne.	0	1	2	3
169	Ako človek za nič nestojím.	0	1	2	3
170	Obvykle som dosť nepriateľský/á.	0	1	2	3
171	V minulosti sa mi stalo, že som niekam zutekal/a, len aby som sa vyhol/a zodpovednosti.	0	1	2	3
172	Viackrát mi ľudia povedali, že mám množstvo zvláštnych zvykov.	0	1	2	3
173	Som rád/a ten/tá, ktorého/ú si ľudia všimnú.	0	1	2	3
174	Neustále sa bojím zlých vecí, ktoré by sa mohli prihodiť.	0	1	2	3
175	Nikdy nechcem byť sám/a.	0	1	2	3
176	Stále sa snažím robiť veci dokonale, aj keď viem, že to už s nimi lepšie nebude.	0	1	2	3
177	Zriedkakedy cítim, že ma ľudia, ktorých poznám, skúšajú využívať.	0	1	2	3
178	Viem, že skôr či neskôr spácham samovraždu.	0	1	2	3
179	Dosiahol/a som toho oveľa viac, než takmer každý, koho poznám.	0	1	2	3
180	Ak potrebujem dosiahnuť svoje, môžem sa vždy spoľahnúť na svoj šarm.	0	1	2	3
181	Moje emócie sú nepredvídateľné.	0	1	2	3
182	S ľuďmi nejednám, pokiaľ nemusím.	0	1	2	3
183	O problémy druhých ľudí sa nestarám.	0	1	2	3
184	Veci, ktoré ostatných dojímajú, sa ma až tak nedotýkajú.	0	1	2	3
185	Mám mnoho zvykov, ktoré ostatní považujú za výstredné alebo zvláštne.	0	1	2	3
186	Spoločenským udalostiam sa vyhýbam.	0	1	2	3
187	Zaslúžim si zvláštne zaobchádzanie.	0	1	2	3
188	Vážne ma dokáže naštvať, keď ma niekto hoc len nepatrne urazí.	0	1	2	3
189	Iba zriedka sa pre niečo nadchnem.	0	1	2	3
190	Mám podozrenie, že dokonca aj moji takzvaní „kamaráti" ma často podrazia.	0	1	2	3
191	Zbožňujem pozornosť iných ľudí.	0	1	2	3
192	Niekedy mám pocit, akoby mi niekto z hlavy odoberal myšlienky.	0	1	2	3
193	Sú chvíle, kedy sa cítim byť odpojený/á od sveta alebo seba samého.	0	1	2	3
194	Často vidím neobvyklé prepojenia medzi vecami, ktoré väčšina ľudí prehliadne.	0	1	2	3
195	Keď robím veci, ktoré môžu byť nebezpečné, nemyslím na to, že by som sa mohol/la zraniť.	0	1	2	3

Inštrukcia: Toto je zoznam výrokov, ktoré by o sebe rôzni ľudia mohli povedať. Zaujíma nás, ako by ste popísali sami seba. Neexistujú "správne" alebo "nesprávne" odpovede. Môžete sa preto vyjadriť čo najúprimnejšie. Vaše odpovede budeme považovať za dôverné a veľmi nám pomôžu. Vyplnenie dotazníka nie je časovo obmedzené, preto si prosím starostlivo prečítajte každé tvrdenie a vyberte odpoveď, ktorá Vás najlepšie vystihuje.

Je pravda, že...		**Úplne nepravdivé alebo často nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne nepravdivé**	**Niekedy alebo čiastočne pravdivé**	**Úplne pravdivé alebo často pravdivé**
196	Neznesiem, keď veci nie sú tam, kde patria.	0	1	2	3
197	Často musím jednať s ľuďmi, ktorí sú menej dôležití než ja.	0	1	2	3
198	Niekedy udriem ľudí, aby som im pripomenul/a, kto je tu pánom.	0	1	2	3
199	Nechám sa odpútať od úloh sebe-menším vyrušením.	0	1	2	3
200	Rád/a robím z ľudí, ktorí sú vo vedení, hlupákov.	0	1	2	3
201	Keď na to nemám náladu, tak stretnutie alebo poradu jednoducho vynechám.	0	1	2	3
202	Snažím sa robiť to, čo odo mňa chcú druhí.	0	1	2	3
203	Dávam prednosť samote pred partnerským vzťahom.	0	1	2	3
204	Som veľmi impulzívny/a.	0	1	2	3
205	Často mávam myšlienky, ktoré mi dávajú zmysel, ale druhí o nich hovoria, že sú zvláštne.	0	1	2	3
206	Využívam ľudí, aby som dostal/a, čo chcem.	0	1	2	3
207	Nevidím dôvod cítiť sa previnilo za niečo, čím som ublížil/a druhým ľuďom.	0	1	2	3
208	Väčšinu času nevidím dôvod správať sa priateľsky.	0	1	2	3
209	V minulosti som mal/a určité zvláštne skúsenosti, ktoré sa veľmi ťažko vysvetľujú.	0	1	2	3
210	Svoje záväzky si plním.	0	1	2	3
211	Rád/a na seba pútam pozornosť.	0	1	2	3
212	Väčšinu času sa cítim previnilo.	0	1	2	3
213	Často sa mi stáva, že som dlhší čas "mimo" a keď začnem znova vnímať svet okolo seba, tak zistím, že ubehlo dosť veľa času.	0	1	2	3
214	Je pre mňa jednoduché klamať.	0	1	2	3
215	Neznášam riskovať.	0	1	2	3
216	Som nepríjemný/á a úsečný/á ku každému, kto si to zaslúži.	0	1	2	3
217	Veci okolo seba často pociťujem ako nereálne, alebo naopak reálnejšie ako obyčajne.	0	1	2	3
218	Nerobí mi problém prikrášliť pravdu, pokiaľ mi to prinesie výhody.	0	1	2	3
219	Je pre mňa jednoduché využiť druhých.	0	1	2	3
220	Keď niečo robím, mám na to presný postup.	0	1	2	3

Skórovanie aspektov a osobnostných rysov: Osobnostný dotazník pre DSM-5 (PID-5) – forma pre dospelých

Krok 1: Prepólujte skóre nasledujúcich položiek (napr. 3 na 0, 2 na 1, 1 na 2 a 0 na 3): 7, 30, 35, 58, 87, 90, 96, 97, 98, 131, 142, 155, 164, 177, 210 a 215.

Krok 2: Vypočítajte skóre osobnostných rysov pomocou nižšie uvedenej tabuľky aspektov. Pre pripomenutie, reverzné položky z kroku 1 sú v tabuľke vyznačené písmenom R (napr. 7R).

Krok 3: Vypočítajte skóre osobnostných rysov pomocou nižšie uvedenej tabuľky oblastí.

	A. Aspekty osobnostných rysov	**B. PID-5 položky**	**C. Celkové / čiastočné hrubé skóre aspektov**	**D. Distribučné hrubé skóre aspektov**	**E. Priemerné skóre aspektov**
	Anhedónia	1, 23, 26, 30R, 124, 155R, 157, 189			
	Úzkostnosť	79, 93, 95, 96R, 109, 110, 130, 141, 174			
	Vyžadovánie pozornosti	14, 43, 74, 111, 113, 173, 191, 211			
	Bezohľadnosť	11, 13, 19, 54, 72, 73, 90R, 153, 166, 183, 198, 200, 207, 208			
	Klamstvo	41, 53, 56, 76, 126, 134, 142R, 206, 214, 218			
	Depresivita	27, 61, 66, 81, 86, 104, 119, 148, 151, 163, 168, 169, 178, 212			
	Rozptýlenosť	6, 29, 47, 68, 88, 118, 132, 144, 199			
	Výstrednosť	5, 21, 24, 25, 33, 52, 55, 70, 71, 152, 172, 185, 205			
	Emočná labilita	18, 62, 102, 122, 138, 165, 181			
	Grandiozita	40, 65, 114, 179, 187, 197			
	Hostilita	28, 32, 38, 85, 92, 116, 158, 170, 188, 216			
	Impulzivita	4, 16, 17, 22, 58R, 204			
	Vyhýbanie sa intimite	89, 97R, 108, 120, 145, 203			
	Nezodpovednosť	31, 129, 156, 160, 171, 201, 210R			
	Manipulatívnosť	107, 125, 162, 180, 219			
	Dysregulácia myslenia a vnímania	36, 37, 42, 44, 59, 77, 83, 154, 192, 193, 213, 217			
	Perseverácie	46, 51, 60, 78, 80, 100, 121, 128, 137			
	Obmedzená afektivita	8, 45, 84, 91, 101, 167, 184			
	Rigidný perfekcionizmus	34, 49, 105, 115, 123, 135, 140, 176, 196, 220			
	Riskovanie	3, 7R, 35R, 39, 48, 67, 69, 87R, 98R, 112, 159, 164R, 195, 215R			
	Neistota z odlúčenia	12, 50, 57, 64, 127, 149, 175			
	Poddajnosť	9, 15, 63, 202			
	Podozrievavosť	2, 103, 117, 131R, 133, 177R, 190			

	Neobvyklé predstavy a prežitky	94, 99, 106, 139, 143, 150, 194, 209			
	Sociálne stiahnutie	10, 20, 75, 82, 136, 146, 147, 161, 182, 186			

PRE ADMINISTRÁTORA	**A. Oblasti osobnostných rysov**	**B. PID-5 Primárne aspekty oblastí**	**C. Súčet priemerných skórov aspektov (zo stĺpca E tabuľky aspektov)**	**D. Celkový priemer skórov aspektov (súčet v stĺpci C tejto tabuľky delené 3 [počtom aspektov v stĺpci B])**
	Negatívna afektivita	Emočná labilita, Úzkostnosť, Neistota z odlúčenia		
	Odťažitosť (detachment)	Sociálne stiahnutie, Anhedónia, Vyhýbanie sa intimite		
	Antagonizmus	Manipulatívnosť, Klamstvo, Grandiozita		
	Dezinhibícia	Nezodpovednosť, Impulzivita, Rozptýlenosť		
	Psychotizmus	Neobvyklé predstavy a prežitky, Výstrednosť, Dysregulácia myslenia a vnímania		

Inštrukcie klinickým pracovníkom

Osobnostný dotazník pre DSM-5 (PID-5) – forma pre dospelých je 220 položková sebaposudzovacia škála hodnotenia osobnostných rysov pre dospelých od 18 rokov. Hodnotí 25 aspektov osobnostných rysov, konkrétne: Anhedóniu, Úzkostnosť, Vyžadovanie pozornosti, Bezohľadnosť, Klamstvo, Depresivitu, Rozptýlenosť, Výstrednosť, Emočnú labilitu, Grandiozitu, Hostilitu, Impulzivitu, Vyhýbanie sa intimite, Nezodpovednosť, Manipulatívnosť, Dysreguláciu myslenia a vnímania, Perseverácie, Obmedzenú afektivitu, Rigidný perfekcionizmus, Riskovanie, Neistotu z odlúčenia, Poddajnosť, Podozrievavosť, Neobvyklé predstavy a prežitky a Sociálne stiahnutie. Každý z aspektov pozostáva zo 4 až 14 položiek. Špecifické trojice aspektov (skupiny troch) môžu byť kombinované na získanie koeficientu z piatich všeobecných oblastí osobnostných rysov zastúpených Negatívnou afektivitou, Odťažitosťou (detachment), Antagonizmom, Dezinhibíciou a Psychotizmom. Metóda je administrovaná pri úvodnom rozhovore s pacientom. V každej položke je proband žiadaný o posúdenie, do akej miery ho dané tvrdenie vo všeobecnosti charakterizuje.

Skórovanie a interpretácia

Každá položka merania je hodnotená na 4 bodovej stupnici. Kategórie odpovedí na položky sú 0=úplne nepravdivé alebo často nepravdivé; 1=niekedy alebo čiastočne nepravdivé; 2=niekedy alebo čiastočne pravdivé; 3=úplne pravdivé alebo často pravdivé. Položky 7, 30, 35, 58, 87, 90, 96, 97, 98, 131, 142, 155, 164, 177, 210 a 215 sú kódované opačne pred tým, než sú zahrnuté do výpočtov skóre škály (pozri inštrukcie vyššie).

Skóre položiek v rámci každého z aspektov by malo byť sčítané a vpísané do príslušnej kolónky hrubých skórov. Administrátor je navyše žiadaný o výpočet a zapísanie **priemerného skóre pre každý aspekt a oblasť**. **Priemerné skóre** zjednodušuje celkové skóre, rovnako ako skóre pre každú oblasť, na 4 bodovú škálu, ktorá klinickému pracovníkovi umožňuje premýšľať o dysfunkcii osobnosti jedinca vzhľadom na zaznamenané normy.[1]

[1]Krueger, R.F., Derringer, J., Markon, K.E., Watson, D., & Skodol, A.E. (2012). Initial construction of a maladaptive personality trait model and inventory for DSM-5. *Psychological Medicine*, 42, 1879-1890.

Priemerné skóre aspektu sa vypočíta podielom hrubého skóre aspektu a počtu položiek aspektu (napr. ak sú všetky položky v rámci aspektu „Anhedónia“ hodnotené ako „niekedy alebo čiastočne pravdivé“, potom by priemerné skóre aspektu bolo 16/8 = 2, ukazujúci miernu anhedóniu). **Priemerné skóre oblasti** sa vypočíta súčtom a spriemerovaním 3 skóre aspektov, ktoré sa primárne podieľajú na špecifických oblastiach. Napríklad ak priemerné skóre aspektu Emočná labilita, Úzkostnosť a Neistota z odlúčenia (aspekty primárne indikujúce Negatívnu afektivitu) je pre všetkých 2, potom by súčet týchto skórov bol 6 a priemerné skóre oblasti by bol 6/3 = 2. Vyššie priemerné skóre indikuje väčšiu mieru dysfunkcie u konkrétneho aspektu alebo oblasti osobnostných rysov.

Poznámka: Ak viac ako 25 % položiek aspektu zostane nezodpovedaných, dosiahnuté skóre aspektu by nemalo byť použité. Z tohto dôvodu by mal byť proband povzbudený k vyplneniu všetkých položiek. Pokiaľ je však nezodpovedaných 25 % položiek alebo menej pri konkrétnom aspekte, pristupuje sa k výpočtu distribučného skóre aspektu, a to najprv súčtom zodpovedaných položiek, k získaniu čiastočného hrubého skóre. Následne sa násobí čiastočné hrubé skóre celkovým počtom položiek podieľajúcich sa na danom aspekte (napr. 4-14). Nakoniec je potrebné podeliť výslednú hodnotu počtom položiek, ktoré boli skutočne zodpovedané, na získanie distribučného skóre alebo hrubého skóre oblasti.

$$\textbf{Distribučné skóre} = \frac{\text{(čiastočné hrubé skóre x počet položiek v PID-5)}}{\text{počet položiek, ktoré boli skutočne zodpovedané}}$$

Pokiaľ je výsledkom zlomok, zaokrúhlite ho na najbližšie celé číslo.

Skóre oblasti nemôže byť vypočítané, ak u akéhokoľvek z troch podieľajúcich sa aspektov nemôže byť spočítané skóre pre chýbajúce odpovede na položky.

Frekvencia použitia

Na mapovanie zmeny v závažnosti osobnostnej dysfunkcie jedinca v čase sa odporúča opakovať administráciu metódy v pravidelných intervaloch stanovených klinickým pracovníkom, s ohľadom na stabilitu symptómov a stav terapie pacienta. Sústavne vysoké skóre aspektu alebo oblasti môže ukazovať signifikantné a problematické sféry pacienta, ktoré si môžu vyžiadať ďalšie posúdenie, terapiu a následnú starostlivosť. Váš klinický úsudok by mal viesť Vaše rozhodnutie.